

Bank Spółdzielczy
w Białej Rawskiej

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w Białej Rawskiej

w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

I. STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej**
Adres siedziby: **96-230 Biała Rawska, ul. Jana Pawła II 38**
Bank powstał w: **1950**

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 17.12.2001 roku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000072736.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 13.07.2016 roku

Bank posiada nr statystyczny REGON 000503089

Przedmiotem działalności Banku według PKD jest:

Przedmiot przeważającej działalności

- 64,19,Z,Pozostałe pośrednictwo pieniężne,

Przedmiot pozostałej działalności

- 66,12,Z, Działalność maklerska związana z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych,
- 66,19,Z, Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych,
- 66,22,Z,Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych,
- 68,10,Z,Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- 64,92,Z,Pozostałe formy udzielania kredytów,
- 64,99,Z, Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Zgodnie ze statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku Zarząd pracował w składzie:

- Witold Morawski - Prezes Zarządu,
- Elżbieta Lesiak - Wiceprezes Zarządu,
- Wioletta Sekrecka - Wiceprezes Zarządu,
- Sławomir Ziółek - Członek Zarządu,

Zmiany w składzie Zarządu:

W okresie 2016 roku nie było zmian w składzie Zarządu.

W ciągu 2016 roku odbyło się 56 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 303 uchwały.

Najważniejsze sprawy poruszane na posiedzeniach Zarządu dotyczyły zapoznania się z informacjami zarządczymi Banku i obejmowały raporty, zestawienia, sprawozdania, oceny, analizy lub inne dokumenty

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

sporządzane w okresach cyklicznych zgodnych z Załącznikiem 1 Instrukcji sporządzania informacji zarządczej przez właściwą komórkę organizacyjną Centrali Banku.

Ponadto na posiedzeniach Zarządu podejmowano decyzję obejmujące:

- Rozpatrywanie wniosków kredytowych,
- Odwołania i nadania pełnomocnictw do wykonywania określonych czynności bankowych,
- Wprowadzenia nowych i zmiany dotychczasowych produktów bankowych.
- Podejmowanie decyzji w sprawie uruchamiania i zamykania placówek bankowych,
- Akceptacji lokat negocjowanych,
- Rozpatrywanie spraw osobowych i innych z zakresu prawa pracy,
- Wprowadzenie zmian w „Strategii Działania na lata 2016-2020” oraz przyjęcia tekstu jednolitego,
- Przyjęcie Planu Finansowego Banku,
- Przyjęcie Strategii zarządzania ryzykiem w Banku,
- Zmiany Struktury organizacyjnej Banku,
- Przyjęcie zmian w Regulaminie organizacyjnym Banku
- Przyjęcie zmian w Statucie Banku,
- Przyjęcia Polityk zarządzania ryzykami w Banku oraz pozostałych działalności Banku,
- Przyjęcie Regulaminu Działania Zarządu Banku,
- Przyjęcie Planu Naprawy Banku,
- Planów kontroli i audytu wewnętrznego Banku,
- Planów kontroli i audytu wewnętrznego Banku,
- Przyjęcie Planów kontroli i audytu wewnętrznego Banku,
- Przyjęcie Planu kontroli i testów zgodności na 2017 rok,
- Przyjęcia nowych oraz aktualizacji obowiązujących regulacji w Banku,

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Banku w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku działała w następującym składzie:

- Mieczysław Pyta – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Bożena Karpińska – Zastępca Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Stanisław Adamczyk – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Zofia Witczak – Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Wojciechowski – Członek Rady Nadzorczej,
- Paweł Rzeźnicki – Członek Rady Nadzorczej,
- Jan Babicki – Członek Rady Nadzorczej,
- Kazimierz Jakubiak – Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Wojdalski – Członek Rady Nadzorczej
- Wiktor Bielecki – Członek Rady Nadzorczej
- Krystyna Mikuła – Członek Rady Nadzorczej
- Zbigniew Zajac – Członek Rady Nadzorczej
- Jerzy Leszkiewicz – Członek Rady Nadzorczej
- Ireneusz Jabłoński – Członek Rady Nadzorczej

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się w razie potrzeby. W ciągu roku 2016 odbyło się 7 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 63 uchwały.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej było dokonywanie oceny wykonania zadań okresowych i rocznych wynikających z Załącznika nr 1 Instrukcji sporządzania informacji zarządczej oraz ocena wyników finansowych Banku.

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

Ponadto Rada podjęła uchwały, które dotyczyły m.in. zatwierdzenia:

- Zmiany w „Strategii Działania na lata 2016-2020” oraz przyjęła tekst jednolity,
- Planu Finansowego Banku,
- Strategii zarządzania ryzykiem w Banku,
- Struktury organizacyjnej Banku,
- Zmiany w Statucie Banku,
- Polityk zarządzania ryzykami w Banku oraz pozostałych działalności Banku,
- Regulaminu Działania Zarządu Banku,
- Programu zapewnienia i poprawy jakości kontroli wykonywanej przez komórkę audytu wewnętrznego w Banku na 2016 rok,
- Regulamin funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- Planów kontroli i audytu wewnętrznego Banku,
- Limitów ograniczających ryzyka bankowe w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej i limitów ograniczających inwestycje w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych i zamkniętych oraz specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych i zamkniętych,
- Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Banku,
- Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku,
- Planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych w Banku,
- Planu naprawy Banku,
- Planu kontroli i testów zgodności na 2017 rok,
- Zmiany w Regulaminie zawierania transakcji kredytowych z osobami i podmiotami, o których mowa w art. 79 i 79a ustawy Prawo bankowe,
- Zmiany w Polityce Bezpieczeństwa Informacji Banku,
- Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Banku za 2016 r.,
- Wystąpienia Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej z Krajowego Związku Banków Spółdzielczych,
- Zmiany w składzie Zarządu Banku obowiązujące od 01-02-2017 r. - przyjął rezygnację członka Zarządu Wiceprezesa ds. finansowych oraz powołał członka Zarządu – Wiceprezesa ds. finansowych.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W 2016 roku Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu:

- **30-06-2016** roku. Wzięto w nim udział 51 osób spośród 55 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie ZP podjęto następujące uchwały:

1. Uchwalono Procedurę oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
2. Podjęto Uchwały w sprawach:
 - 1) Zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności BS za 2015 rok oraz udzielenia absolutorium członkom Zarządu.
 - 2) Zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2015 rok.
 - 3) Zatwierdzenia podziału zysku netto za 2015 rok.
 - 4) Przedstawienie wyników komisji ds. oceny kwalifikacji.
 - 5) Zatwierdzenia indywidualnych ocen kwalifikacji członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej za 2015 rok.
 - 6) Zatwierdzenia kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej za 2015 rok.
 - 7) Zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej BS za 2015 rok.
 - 8) Cofnięcia zgody na utworzenie spółki BSBR Inwestycje spółka z o.o. i sprawie utraty mocy przez

Uchwałę Zebrania Przedstawicieli nr 14/2011 z dnia 16.06.2011 r.

9) Zgoda na zbycie nieruchomości przewłaszczonej.

3. Uchwalono kierunki rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej na lata 2016 - 2017.

➤ 29-12-2016 roku. Wzięło w nim udział 55 osób spośród 55 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie ZP podjęto następujące uchwały:

1) Zatwierdzono podział zysku netto Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej za 2015 rok w kwocie 3 000 000,00 zł niepodzielonego Uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 10/2016.

2) Akceptację projektowanych zmian w Statucie Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala,
- Oddziały,
- Filie,
- Punkt Obsługi Bankowej,

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

- Zespół Ryzyk Bankowych i Planowania zmienił nazwę na Zespół Ryzyk Bankowych w tym Ryzyka Istotnego i Planowania został przesunięty z Pionu Finansowego i Ryzyka do Pionu Organizacyjnego i Zarządzania.
- Zespół Windykacji Kredytów został przesunięty z Pionu Organizacyjnego i Zarządzania do Pionu Finansowego i Ryzyka.
- Pion Finansowy i Ryzyka zmienił nazwę na Pion Finansowy.
- Zlikwidowano Zespół Dewizowy podległy Wiceprezesowi ds. finansowych.
- Utworzono Zespół Administrowania Rachunkami podległy bezpośrednio Wiceprezesowi ds. finansowych.
- Zespół Finansowo-Rachunkowy i Sprawozdawczości zmienił nazwę na Zespół Finansowy i Sprawozdawczości.
- Utworzono Zespół Skarbu podległy Wiceprezesowi ds. handlowych.

Opis sposobu zarządzania Oddziałami:

Zgodnie ze Strukturą organizacyjną Banku, placówki Banku, tj. Oddziały, Filie i POB są wyodrębnione w Pionie handlowym i podlegają Wiceprezesowi ds. handlowych.

Oddziały, Filie i POB realizują cele handlowe wyznaczone dla całego Banku oraz wykonują zadania, których rozmiary i jakość mają decydujący wpływ na wyniki Banku.

5. Przepisy prawa

Bank prowadzi swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności ustaw:

- z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
 - z dnia 29 sierpnia 1997r. - Prawo bankowe,
 - z dnia 16 września 1982r. - Prawo spółdzielcze,
 - z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości,
- a także na podstawie Statutu.

Najważniejsze zmiany wprowadzane przepisami w 2016r to:

- stopniowe podwyższanie minimalnych wymogów kapitałowych, w tym wprowadzenie buforów kapitałowych od początku 2016 roku wynikających z przyjęcia Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym,
- zmiany w zakresie traktowania funduszu udziałowego w bankach spółdzielczych związane ze zmianami w Ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych
- znaczące zmiany odnoszące się do zarządzania płynnością (wskaźnik LCR, przygotowania do wprowadzenie przewidywanej w 2017 roku miary NSFR,)
- wymagane zmiany w zakresie organizacji Banku wynikające ze zmian w Ustawie Prawo bankowe harmonizowanej z przepisami unijnymi,
- zmiana przepisów o BFG,
- zmiany ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

6. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Statut Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Regulamin Pracy Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Regulamin w zakresie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy,
- Regulamin Ochrony przeciwpożarowej w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej,
- Kodeks etyki bankowej.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Po okresie lepszej koniunktury w latach 2014-2015, w 2016r tempo wzrostu polskiej gospodarki spowolniło poniżej 3%. Negatywnego wpływu spadku inwestycji na wypracowany PKB nie zdołał zrekompensować wzrost konsumpcji gospodarstw domowych stymulowany rządowym programem „Rodzina 500 plus”. Na podstawie danych można wnioskować, iż wpływ otoczenia zewnętrznego na tempo PKB (eksport netto) w 2016r. był bliski neutralnego. Pomimo osłabienia koniunktury oraz wyraźnego spadku nakładów inwestycyjnych, władze monetarne w 2016r. nie zdecydowały się na redukcję stóp procentowych.

Prognozy gospodarcze dla Polski przewidują, iż odnotowane w 2016r. spowolnienie tempa wzrostu PKB nie będzie trwałe. Eksperci oczekują, iż w 2017r. wraz z napływem funduszy z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, dynamika nakładów inwestycyjnych wyraźnie się poprawi, co powinno przełożyć się na przyspieszenie tempa wzrostu PKB w 2017r. Kolejnym filarem wzrostu gospodarczego będzie konsumpcja gospodarstw domowych wspierana zarówno przez dobrą sytuację na rynku pracy, jak i transfery środków z budżetu w ramach programu „Rodzina 500 plus”.

1.2. Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce

Nazwa wskaźnika	2014 rok (rok przed poprzednim)	2015 rok (rok poprzedni)	2016 rok (rok bieżący)
Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto)	3,3%	3,9%	2,8%
Wskaźnik inflacji	- 1,00%	- 0,5%	0,8%
Wskaźnik bezrobocia	11,5%	9,7%	8,3%
Stopa redyskonta weksli	2,25%	1,75%	1,75%
Stopa kredytu lombardowego	3,00%	2,50%	2,50%
Stopa depozytowa	1,00%	0,50%	0,50%
Stopa referencyjna	2,00%	1,50%	1,50%

2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Opis branży, rynku

Zgodnie ze Strategią działania na lata 2016-2020, Bank w swych działaniach w 2016 roku skoncentrował się na następujących segmentach swoich klientów:

- Małych i średnich przedsiębiorstwach (MSP)
- Klientach indywidualnych
- Rolnikach
- Jednostkach samorządu terytorialnego

2.2. Podstawowe segmenty działalności Banku

Podstawowe segmenty działalności Banku obejmują działalność depozytowo-rozliczeniową i kredytową. Nierozerwalnie z nimi wiąże się szereg produktów i usług, które Bank w 2016 roku oferował Klientom:

Produkty rynku depozytowo-rozliczeniowego:

1. Segment małych i średnich przedsiębiorstw (MSP):
 - 1) Rachunki rozliczeniowe (bieżące i pomocnicze) w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
 - 2) Rachunki lokat terminowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
 - 3) Mieszkaniowe rachunki powiernicze (otwarte i zamknięte);
2. Segment Klientów indywidualnych w tym osób małoletnich:
 - 1) Rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe w walucie USD, EUR, GBP;
 - 2) Rachunek oszczędnościowy w walucie PLN;
 - 3) Rachunki terminowych lokat oszczędnościowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
 - 4) Indywidualne Konto Emerytalne w PLN;
3. Segment Rolników:
 - 1) Rachunki rozliczeniowe (bieżące i pomocnicze) w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
 - 2) Rachunki lokat terminowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
4. Segment Jednostek samorządu terytorialnego:
 - 1) Rachunki rozliczeniowe (bieżące i pomocnicze) w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
 - 2) Rachunki lokat terminowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
 - 3) Lokaty typu O/N over/night w PLN.

Produkty rynku kartowego:

1. karty płatnicze : debetowe i kredytowe;
2. karty lokalne.

Produkty rynku kredytowego:

1. Segment małych i średnich przedsiębiorstw (MSP):
 - 1) Kredyty obrotowe w rachunku kredytowym oraz w rachunku bieżącym;
 - 2) Kredyty inwestycyjne;
 - 3) Kredyty obrotowe i inwestycyjne z dopłatami ARiMR do oprocentowania;
 - 4) Karta kredytowa;
 - 5) Gwarancje bankowe.
2. Segment Klientów indywidualnych:
 - 1) Kredyty odnawialny w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym;
 - 2) Kredyty gotówkowe;
 - 3) Kredyt mieszkaniowy;
 - 4) Kredyt konsolidacyjny;
 - 5) Kredyty z dotacją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2015-2016;
 - 6) Karta kredytowa.
3. Segment Rolników:
 - 1) Kredyty obrotowe w rachunku kredytowym oraz w rachunku bieżącym;
 - 2) Kredyty inwestycyjne;
 - 3) Kredyty obrotowe i inwestycyjne z dopłatami ARiMR do oprocentowania;
 - 4) Karta kredytowa;
 - 5) Gwarancje bankowe.
4. Segment Jednostek Samorządu Terytorialnego:
 - 1) Kredyt w rachunku bieżącym;
 - 2) Kredyt w rachunku kredytowym.

Kanały dostępu do rachunków to m.in. :

- System bankowości internetowej Internet Banking dla osób fizycznych, w tym mobilny dostęp do Internet Banking;
- Internet Banking dla firm;
- SMS Banking;
- Telefoniczna informacja na hasło.

Usługi :

- Przekazy WESTERN UNION;
- płatności masowe;
- doładowania telefonów komórkowych prepaid;
- Invoobill;
- PayByNet;
- przelewy ekspresowe BlueCash w ramach bankowości internetowej Internet Banking dla osób fizycznych oraz dla firm;
- kantor;
- sprzedaż ubezpieczeń TUiR WARTA (majątkowe i komunikacyjne);
- sieć 27 własnych bankomatów.

Działalność marketingowa

➤ Wizerunek i marka

1. W 2016 roku kontynuowano kreowanie wizerunku marki Banku jako instytucji zaufania publicznego, przyjaznej Klientom, świadczącej nowoczesne usługi najwyższej jakości oraz dostosowującej się do bieżących potrzeb klientów.
2. Bank koncentrował swoje działania na zwiększeniu atrakcyjności produktów i usług bankowych dla segmentu klientów indywidualnych :

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

- 1) w związku z wejściem w życie rządowego Programu 500+ podjęto wiele działań mających na celu udostępnienie produktów i usług świadczonych przez Bank zapewniających bezpłatny i szybki dostęp do środków tj.:
 - a) dostosowano ofertę ROR PRZYSTĘPNY – poszerzając możliwość założenia rachunku dla osób otrzymujących świadczenia wychowawcze;
 - b) wprowadzono dla klientów korzystających z rachunków ROR Przystępny możliwość korzystania z bezpłatnej karty bankomatowej Banku;
 - c) udostępniono możliwość składania wniosków w ramach programu Rodzina 500+ za pośrednictwem systemu bankowości internetowej;Wszystkie działania zostały dodatkowo wsparte częścią reklamowo-informacyjną poprzez przygotowanie projektów ulotek, materiałów informacyjnych przekazywanych do Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, na bieżąco informowaliśmy o ofercie na stronie www.bsbr.pl oraz na portalu społecznościowym Facebook.
- 2) W ciągu całego roku Bank stosował promocje kredytu mieszkaniowego pn. „Własne cztery kąty” z preferencyjnymi warunkami kredytowania oraz promocyjnym oprocentowaniem.
- 3) Ze względu na korzystne warunki kredytowania kredyt gotówkowy „DOBRA RATA” pozostał w ofercie Banku przez cały 2016 rok.
- 4) W jednej z placówek Banku stosowano promocyjne stawki opłat za rachunki domowe realizowane w kasach oraz na rachunkach ROR jeżeli klient założył nowy ROR
3. Oferta produktowa dla klienta instytucjonalnego została wzbogacona o dwa nowe produkty:
 - a) Kredyt obrotowy nieoprocentowany dla producenta rolnego z dopłatami ARiMR do oprocentowania - w ramach linii KO dla producentów rolnych, którzy oczekiwali na wypłatę płatności bezpośrednich za 2015 rok. Kredyt wg. Zarządzenia Prezesa ARiMR był w ofercie Banku do 30.06.2016 roku;
 - b) Bank wprowadził także na stałe do oferty kredyt inwestycyjny z premią Banku Gospodarstwa Krajowego dla: Wspólnot Mieszkaniowych, Spółdzielni Mieszkaniowych, Towarzystw Budownictwa Społecznego i Jednostek Samorządu Terytorialnego.
4. Realizując podpisaną umowę o współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi Bank udzielał osobom fizycznym kredyty z dotacją w ramach poszczególnych Programów Priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Utrzymanie w ofercie Banku ww. produktu miało na celu dalsze promowanie ochrony środowiska, nowych inwestycji ekologicznych oraz obniżenie kosztów dla klientów poprzez uzyskanie dotacji.
5. W 2016 roku zakończona została wymiana wszystkich kart płatniczych VISA na nowe karty wydawane w ramach organizacji MasterCard.
6. W związku z licznymi zmianami w przepisach prawa w 2016 roku w zakresie rachunków bankowych, Bank na bieżąco informował Posiadaczy rachunków o zmianach mających wpływ na ich uprawnienia związane z korzystaniem w Banku z rachunku bankowego m.in. w związku wejściem w życie z dniem 9 października 2016 r. nowej ustawy r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji także w zakresie zmian od 01.07.2016 wynikających z ustawy Prawo Bankowe.
7. W 2016 r. kontynuowano prace dotyczące zmiany wyglądu i funkcjonalności strony internetowej Banku www.bsbr.pl.
8. W 2016 r. rozpoczęto prace nad wdrożeniem do systemu obsługi zadań i dokumentów – Novum EOD produktów kredytowych dla osób fizycznych, zbierania danych na potrzeby budowy modelu scoringowego oraz obsługi reklamacji i skarg które mają usprawnić i przyspieszyć bieżącą obsługę Klientów Banku

➤ *Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych*

Na przestrzeni 2016 r. komunikacja z otoczeniem obejmowała szereg działań promocyjnych o charakterze produktowym i wizerunkowym. Bank wydał własną gazetę pn. Informator Bankowy, zamieszczał materiały reklamowe w prasie lokalnej i ogólnopolskiej, telewizji kablowej, uaktualniał stronę internetową Banku, komunikował się z klientami za pomocą portalu społecznościowego Facebook, ekranów reklamowych, telewizji bankowej, spotów reklamowych przed seansami kinowymi. Dodatkowo Bank promował wizerunek oraz produkty i usługi bankowe w placówkach Banku – wykorzystując audiowizualne prezentacje o produktach i usługach bankowych emitowane poprzez telewizję bankową, tablice informacyjne, zamieszczane plakaty i ulotki, reklamę w witrynach okiennych placówek Banku, gadżety reklamowe. Bank przeprowadzał zorganizowaną

dysytrubcję ulotek reklamujących produkty i usługi Banku na obszarze jego działania.

Bank prowadził aktywne działania na rzecz lokalnej społeczności poprzez:

- współfinansowanie imprez kulturalno – oświatowych organizowanych przez jednostki budżetowe dla mieszkańców miast i gmin;
- wsparcie finansowe na rzecz krzewienia kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej i dorosłych, zorganizowanych w różnego rodzaju klubach sportowych;
- darowizny na rzecz Stowarzyszeń, Klubu Honorowych Dawców Krwi, Związku Emerytów, OSP z terenu działania Banku i innych organizacji pożytku publicznego;
- darowiznę na dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych

Podczas imprez na rzecz lokalnych społeczności były wykorzystywane materiały reklamowe w formie banerów, prezentacji audiowizualnych, namiotu reklamowego, plakatów, ulotek i gadżetów z logotypem Banku.

Obowiązujący w Banku System identyfikacji wizualnej był stosowany zarówno we wszelkich materiałach reklamowych, drukach jak i w oznaczeniach nowych placówek.

➤ **Otrzymane nagrody i wyróżnienia**

W roku 2016 Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej został laureatem nagród:

- w kategorii „Największe banki” Bank zajął 3 miejsce w Krajowym Rankingu „Wyróżniające się banki spółdzielcze” edycja 2016 miesięcznika „Nowoczesny Bank Spółdzielczy”;
- Odznaka Honorowa Związku Banków Polskich dla Prezesa Zarządu Banku – decyzja Walnego Zgromadzenia Związku Banków Polskich.

2.3. Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank – opis procesów

- 1) Kredyt gotówkowy „DOBRA RATA”
- 2) Kredyt mieszkaniowy w promocji „Własne cztery kąty”
- 3) Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy (ROR)
- 4) Rachunki terminowej lokaty oszczędnościowej oraz lokaty terminowej
- 5) System bankowości internetowej Internet Banking oraz Internet Banking dla Firm
- 6) Karty debetowe w ramach organizacji MasterCard
- 7) Rachunek rozliczeniowy
- 8) Kredyt inwestycyjny na pozarolniczą działalność gospodarczą
- 9) Kredyt inwestycyjny „Dobra inwestycja”
- 10) Kredyt na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej.

Kredyt gotówkowy „DOBRA RATA”

1. Kredyt „Dobra rata” udzielany jest na cele konsumpcyjne z wyłączeniem finansowania działalności gospodarczej i rolniczej.
2. Maksymalna kwota kredytu nie może przekraczać kwoty 80 000 zł.
3. Maksymalny okres kredytowania wynosi 60 miesięcy.
4. Współmałżonek Kredytobiorcy wyraża zgodę na zaciągnięcie kredytu, jeżeli nie występuje jako współkredytobiorca. Przy kwocie kredytu do kwoty 15.000 zł, zgoda małżonka nie jest wymagana.

Kredyt mieszkaniowy w promocji „Własne cztery kąty”

1. Kredyt mieszkaniowy może być przeznaczony m.in. na zakup działki budowlanej lub rekreacyjnej; budowę, rozbudowę, przebudowę oraz dokończenie budowy domu; zakup domu lub mieszkania na rynku wtórnym lub pierwotnym; remont, wykończenie domu lub mieszkania; spłatę zadłużenia z tytułu kredytu mieszkaniowego udzielonego przez inny bank,
2. Minimalna kwota kredytu: 10 000 zł., karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy, wymagany udział środków własnych.
3. Okres kredytowania: 15 lat w przypadku zakupu działki budowlanej; 25 lat w pozostałych przypadkach.

Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy (ROR)

1. Posiadaczem rachunku może być nieprowadząca działalności gospodarczej osoba fizyczna o pełnej zdolności do czynności prawnych, osoba fizyczna małoletnia, osoba fizyczna ubezwłasnowolniona, każdy ze współposiadaczy rachunku wspólnego, osoby fizyczne będące członkami Rad Rodziców(RR), a także Szkolne Kasy Oszczędnościowe(SKO) i Pracownicze Kasy Zapomogowo-Pożyczkowe(PKZP);
2. Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy umożliwia jego Posiadaczowi korzystanie z usług dodatkowych w tym m.in. otrzymanie kart debetowych/ lokalnych i dokonywanie operacji przy ich użyciu, usługi SMS Banking, usługi Telefonicznej informacji na hasło, uzyskanie kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym w walucie PLN, dostęp do rachunku poprzez system bankowości elektronicznej – Internet Banking.

Rachunki terminowej lokaty oszczędnościowej i lokaty terminowej

1. Bank prowadzi terminowe lokaty oszczędnościowe oraz lokaty terminowe w walucie PLN, oraz w pozostałych walutach wymienialnych (EUR, USD, GBP) na następujące terminy:
 - 1) lokaty w PLN:
 - a) 3, 7, 14 i 21 – dniowe;
 - b) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 24, 36, 48, 60 – miesięczne.
 - 2) lokaty w walutach wymienialnych (EUR, USD, GBP) 1, 3, 6, 12 – miesięczne;
2. Lokaty oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej określonej w „Tabeli oprocentowania produktów bankowych w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej”.

System bankowości internetowej Internet Banking oraz Internet Banking dla firm

1. System bankowości internetowej Internet Banking umożliwia samoobsługowy dostęp do rachunków bankowych Posiadacza rachunku oraz dostęp do innych produktów bankowych za pomocą sieci internet i przeglądarki internetowej lub za pomocą urządzeń mobilnych działających w sieci bezprzewodowej.
2. System bankowości internetowej Internet Banking przeznaczony jest dla osoby fizycznej posiadającej w Banku rachunek oszczędnościowo- rozliczeniowy oraz rachunek terminowych lokat oszczędnościowych.
3. Usługa Internet Bankingu dla Firm przeznaczona jest dla Klientów instytucjonalnych posiadających w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej rachunek rozliczeniowy: bieżący, pomocniczy, lokat terminowych dla klientów instytucjonalnych.
4. Internet Banking jest dostępny dla Użytkowników przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

Karty debetowe w ramach organizacji MasterCard

1. Karta debetowa organizacji płatniczej MasterCard wydawana jest do rachunków bankowych prowadzonych w złotych: ROR, rachunków rozliczeniowych bieżących i/lub pomocniczych rolników oraz klientów instytucjonalnych.
2. Karta umożliwia Użytkownikowi karty dokonywanie transakcji bezgotówkowych i gotówkowych w punktach oznaczonych emblematem MASTERCARD do wysokości dostępnych środków na rachunku, w ramach maksymalnych limitów obowiązujących w Banku.

Rachunek rozliczeniowy

1. Bank otwiera i prowadzi rachunki rozliczeniowe bieżące/pomocnicze w złotych i walutach wymienialnych USD, EUR, GBP.
2. Posiadaczami rachunków rozliczeniowych mogą być rezydenci i nierezydenci a w szczególności:
 - a) osoby prawne;
 - b) jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną;
 - c) osoby fizyczne prowadzące działalność zarobkową na własny rachunek w tym osoby będące przedsiębiorcami;
 - d) rolnicy;
 - e) jednostki sektora finansów publicznych;
 - f) organizacje ustanowione dla celów społecznie lub gospodarczo użytecznych w tym: stowarzyszeń, fundacji, organizacji politycznych, społecznych, społeczno-zawodowych, wyznaniowych;

- g) oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, które prowadzą działalność na terytorium Polski.

Kredyt inwestycyjny na pozarolniczą działalność gospodarczą

1. Kredyt inwestycyjny na pozarolniczą działalność gospodarczą i rolniczą przeznaczony jest na finansowanie (w tym na refinansowanie nakładów) projektów inwestycyjnych mających na celu stworzenie nowego lub trwałe zwiększenie istniejącego majątku podmiotu gospodarczego, a w szczególności na przedsięwzięcia rozwojowe – polegające np. na zakupie maszyn, urządzeń, środków transportu, nieruchomości, materiałów i wyrobów przeznaczonych na budowę, surowców, półproduktów na modernizację i restrukturyzację majątku produkcyjnego, zakup udziałów lub akcji oraz na sfinansowanie środków obrotowych ściśle związanych z uruchomieniem przedsięwzięcia inwestycyjnego.
2. Kredytobiorcą może być podmiot gospodarczy: osoba prawna lub fizyczna prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, o dobrej kondycji finansowej, która posiada rachunek bieżący w Banku.
3. Okres kredytowania maksymalnie do 15 lat, karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy, wymagany udział środków własnych.
4. Kredyt wymaga udokumentowania wykorzystanych środków w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z rachunku kredytowego.

Kredyt inwestycyjny „Dobra inwestycja”

1. Kredyt może zostać przeznaczony na sfinansowanie inwestycji realizowanych w:
 - 1) gospodarstwach rolnych;
 - 2) działach specjalnych produkcji rolnej;
 - 3) przetwórstwie produktów rolnych.
2. Kredyt przeznaczony jest na finansowanie (w tym na refinansowanie nakładów) projektów inwestycyjnych m.in. zakup, budowę, przebudowę remont budynków, zakup użytków rolnych, zakup maszyn, zakładanie sadów.
3. Okres kredytowania maksymalnie do 15 lat, karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy, wymagany udział środków własnych oraz biznesplan.

Kredyt na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej

1. Kredytobiorcą może być: właściciel, dzierżawca, użytkownik gospodarstw rolnych.
2. Kwota kredytu jest uwarunkowana od wielkości i rodzaju posiadanych użytków rolnych w gospodarstwie:
 - 1) Do 6.000 zł na 1 ha użytków rolnych stanowiących plantacje drzew wieloletnich;
 - 2) Do 4.000 zł na 1 ha dla obszarów pozostałych użytków rolnych nie wymienionych w pkt. 1).
3. Okres kredytowania - do 18 miesięcy.
4. Kredyt udzielany jest bez konieczności rozliczania rachunkami.

3. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

3.1. Klienci - rok 2016

Struktura klientów w 2016r nie odbiegała od roku poprzedniego i obejmowała klientów indywidualnych (osoby fizyczne i rolników) oraz klientów instytucjonalnych (małe i średnie firmy, JST).

Bank podejmował działania zmierzające do utrzymania dotychczasowych klientów, jak również działania pozwalające na pozyskanie nowych, którzy:

- nie korzystali dotychczas nigdy z usług bankowych,
- korzystali z usług bankowych w ograniczonym zakresie,
- korzystali z usług innych, konkurencyjnych banków.

3.2. Sprzedaż poszczególnych produktów i usług wg podmiotów w 2016 roku

Stan kredytów i depozytów wg podmiotów i terminów na dzień 31.12.2016 roku - w tysiącach złotych.

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

Kredyty – w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie wg podmiotów	Kredyty krótkotermino- we do 1 roku	Kredyty średniotermino- we od 1 roku do	Kredyty długoterminow- e powyżej 3 lat	Razem	Struktura
1	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	49 257	11 002	159 526	219 785	33,00%
2	Przedsiębiorcy indywidualni	16 971	2 445	45 535	64 951	9,75%
3	Rolnicy indywidualni	12 015	6 465	264 696	283 176	42,51%
4	Osoby prywatne	1 916	2 315	86 818	91 049	13,67%
5	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	185			185	0,03%
6	Instytucje samorządowe			6 938	6 938	1,04%
7	Razem	80 344	22 227	563 513	666 084	100,00%

Depozyty – w tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie wg podmiotów	Depozyty bieżące	Depozyty terminowe do 3 m-cy	Depozyty terminowe powyżej 3 m- cu	Razem	Struktura
1	Przedsiębiorstwa	24 749	17 959	15 454	58 162	4,91%
2	Przedsiębiorcy indywidualni	39 880	1 184	1 592	42 656	3,60%
3	Rolnicy indywidualni	174 983			174 983	14,76%
4	Osoby prywatne	418 249	58 090	368 521	844 860	71,26%
5	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	8 493	1 942	1 802	12 237	1,03%
6	Instytucje rządowe/szczębla centralnego	10			10	0,00%
7	Instytucje samorządowe	37 166	9 691	5 784	52 641	4,44%
8	Razem	703 530	88 866	393 153	1 185 549	100,00%

W poniższych tabelach zestawiona została sprzedaż produktów (w sztukach) wg podmiotów i terminów :

KREDYTY

Lp.	Wyszczególnienie wg podmiotów	Kredyty krótkoterminowe	Kredyty średnioterminowe	Kredyty długoterminowe
1	Klient indywidualny	314	395	886
2	Rolnik	305	232	486
3	Klient instytucjonalny (jedn.osob.dział. gosp. firmny, spółki)	71	4	28
4	Jednostki samorządu terytorialnego	2	0	0

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

DEPOZYTY

Lp.	Wyszczególnienie wg podmiotów	Depozyty bieżące	Depozyty terminowe do 3 m-cy	Depozyty terminowe powyżej 3 m-cy
1	Klient indywidualny w PLN	5284	1674	2883
2	Klient indywidualny w walucie USD, EUR, GBP	149	6	8
3	Rolnik w PLN	139	-	-
4	Rolnik w walucie USD, EUR, GBP	7	-	-
5	Klient instytucjonalny (jedn.osob.dział.gosp. firmy, spółki) w PLN	216	392	86
6	Klient instytucjonalny (jedn.osob.dział.gosp. firmy, spółki) w walucie USD, EUR, GBP	6	-	-
7	Jednostki samorządu terytorialnego	91	164	11

POZOSTAŁE DZIAŁALNOŚCI

Wydawnictwo kart płatniczych w ramach organizacji płatniczej MasterCard:

1. Karty debetowe:

- Klient indywidualny – 7 353 szt.
- Rolnik – 398 szt.
- Klient instytucjonalny – 261 szt.

2. Karty kredytowe:

- Klient indywidualny – 25 szt.
- Klient instytucjonalny i Rolnik – 3 szt.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

4.1. Umowy ubezpieczenia

Bank zawarł z Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji WARTA S.A. następujące umowy ubezpieczenia:

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia (w tys. zł)	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej	500,00	01.07.2016-30.06.2017	908210476670
2	Ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych	39 126,00	01.07.2016-30.06.2017	908210476668
3	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk	7 653,00	01.07.2016-30.06.2017	908210476669

Ponadto Bank posiada zawarte umowy ubezpieczenia 5 szt. pojazdów samochodowych z następującymi Towarzystwami Ubezpieczeń: TUiR ALIANZ, TUiR WARTA S.A., COMPENSA TU S.A. na łączną sumę ubezpieczenia 245 tys. zł

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

4.2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami

Lp.	Bank z którym współpracujemy	Okres współpracy	Czego dotyczy
1	Zakład Usług Informatycznych "NOVUM" Sp. Z o. o. z siedzibą w Łomży, ul. Spokojna 9 A	na czas nieokreślony	Świadczenie usług w zakresie dostarczania systemów informatycznych w tym internet banking.
2	Blue Media Spółka Akcyjna z siedzibą w Sopocie przy ul. Haffnera 6	na czas nieokreślony	Uczestnictwo w systemie płatności Blue Cash
3	ITCARD Centrum Technologii Płatniczych S.A.	na czas nieokreślony	Świadczenie usługi Contact Center
4	Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „Polbudex” Sp. z o. o. z siedzibą w Skierniewicach przy ul. Trzcńskiej.	na czas nieokreślony	Kontrola realizacji etapów przedsięwzięć deweloperskich oraz inwestycji budowlanych finansowanych ze środków kredytowych

4.3. Umowy Zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej posiada zawartą Umowę Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w dniu 18 marca 2002r.

4.4. Umowy konsorcjum

W 2016 roku w celu umożliwienia kredytowania dużych przedsięwzięć inwestycyjnych, Bank inicjował i uczestniczył w konsorcjach bankowych z bankiem zrzeszającym i innymi bankami spółdzielczymi: Bankiem Spółdzielczym w Skierniewicach, Bankiem Spółdzielczym w Andrespolu, Bankiem Spółdzielczym w Radzynie Podlaskim, Bankiem Spółdzielczym w Piasecznie, Warszawskim Bankiem Spółdzielczym, Bankiem Spółdzielczym w Sochaczewie, Bankiem Spółdzielczym w Zgierzu, Bankiem Spółdzielczym w Nałęczowie, Bankiem Spółdzielczym w Płońsku, Bankiem Spółdzielczym w Oleśnicy, Spółdzielczym Bankiem Rozwoju z siedzibą w Szepietowie, Bankiem Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim, Bankiem Spółdzielczym w Jasięcu, Mazovia Bankiem Spółdzielczym.

Stan kredytów na 31.12.2016 r. udzielonych w ramach konsorcjum wynosił 118.245.333,69 zł, z tego:

- jako bank inicjujący 11 pozycji, na kwotę 32.365.666,74 zł;

- jako bank uczestniczący 30 pozycji, kwota 85.879.666,95 zł.

Kredyty udzielone w konsorcjum stanowiły 17,75% obliża kredytowego.

5. Główni konkurenci Banku

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej prowadzi swoją działalność na terenach, na których jest bardzo duże zagęszczenie konkurencyjnych instytucji finansowych. W gronie banków, które stanowią dla Banku bezpośrednią konkurencję, można wyróżnić dwie grupy banków, komercyjne oraz spółdzielcze.

Banki komercyjne: PKO BP, Bank Pekao, BZ WBK, BGŻ BNP Paribas, Credit Agricole, Eurobank, Raiffeisen Polbank, Santander Consumer Bank, Alior Bank, Millennium Bank, Getin Noble Bank

Banki Spółdzielcze: Bank Spółdzielczy w Mszczonowie, Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej w Łowiczu, Bank Spółdzielczy w Piasecznie, Bank Spółdzielczy w Tarczynie, Bank Spółdzielczy w Grójcu, Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim.

III. NAKŁADY INWESTYCYJNE PONIESIONE w 2016 roku

Nakłady inwestycyjne w 2016 roku były niższe od przyjętych założeń w planie inwestycyjnym. Przy planie 4 250 tys. zł, poniesione wydatki w zakresie nakładów inwestycyjno - budowlanych stanowiły kwotę 3 468 tys. zł.

Powyższa kwota wydatkowana była na:

- zakup lokalu w Grodzisku Mazowieckim kwota 1 290 tys. zł ,
- na budowę budynku w Tarczynie kwota 2 009 tys. zł,
- adaptacja lokalu na placówkę bankową 115 tys. zł,
- remont Sali operacyjnej w Błędowie 47 tys. zł,
- adaptacja lokali w Mszczonowie 7 tys. zł.

Nakłady inwestycyjne w zakresie przedsięwzięć informatycznych i pozostałych środków trwałych w 2016 roku wyniosły 695 tys. zł przy planie 977 tys. złotych.

W ramach nakładów inwestycyjnych na środki trwałe wydatkowane zostało 507 tys. zł, na wartości niematerialne i prawne - 188 tys. zł.

IV. OSIĄGNIĘCIA BANKU W DZIEDZINIE BADAŃ i ROZWOJU w 2016 roku

1. Kierunki rozwoju Banku

1.1. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w tym inwestycji kapitałowych (akcje, obligacje, udziały), w porównaniu do wielkości posiadanych środków z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności:

Bank w 2016 roku oprócz działalności kredytowej inwestował wolne środki w instrumenty finansowe t. j. lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe. Poza tym posiada w swoim portfelu nabyte w latach ubiegłych certyfikaty inwestycyjne, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, akcje w jednostkach finansowych oraz akcje w pozostałych jednostkach. Bank w 2016 zbył część akcji IT CARDu. Nastąpił spadek w wartości bilansowej akcji pozostałych jednostek z kwoty 1 842 tys. zł do kwoty 870 tys. zł. W Polityce Inwestycyjnej określone zostały limity dla poszczególnych instrumentów finansowych. Żaden z poszczególnych limitów nie został przekroczony. Bank nie planuje dokonywać znacznych zmian w strukturze tej działalności. Szczegółowa struktura przedstawiona została w rozdziale VIII pkt 1 "Klasyfikacja instrumentów finansowych".

1.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Banku oraz opisy perspektyw rozwoju działalności co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej:

Zmiana Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających umożliwia bankom przystąpienie do Systemu Ochrony Instytucjonalnej, Zrzeszenia Zintegrowanego lub prowadzić działalność samodzielnie. Bank w 2016r podjął szereg działań zmierzających do uzyskania zgody UKNF na prowadzenie działalności poza zrzeszeniem. Rozpoczęty proces jest w toku.

1.3. Czynniki zewnętrzne

Czynniki mikrootoczenia:

W mikrootoczeniu występują zjawiska zbliżone do makrootoczenia, jednak zwrócić należy uwagę na:

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

- nieprzewidywalność uwarunkowań rynkowych,
- brak stabilności gospodarczej-ryzyko pogarszania się portfela kredytowego w całym systemie bankowym,
- trudności sektora rolnego,
- malejące marże produktów bankowych połączone z silną lokalną konkurencją

Czynniki otoczenia rynkowego:

Według szacunku Głównego Urzędu Statystycznego produkt krajowy brutto Polski w 2016 r. był realnie wyższy o 2,8%. Można stwierdzić, iż w porównaniu do 2015 r. nastąpiło spowolnienie wzrostu PKB, między innymi w efekcie ograniczenia aktywności inwestycyjnej na skutek przerwy w wydawaniu środków unijnych z kolejnej perspektywy finansowej.

Rada Polityki Pieniężnej od marca 2015 r. nie zdecydowała się na zmianę stóp procentowych NBP, w tym stopy referencyjnej utrzymywanej na poziomie 1,5%.

Na koniec roku 2016 stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,3% i była niższa o 1,4 pp. od poziomu osiągniętego na koniec 2015 r. Pod koniec grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wynosiła 1 395,2 tys. osób i była niższa o 228,2 tys. osób w porównaniu r./r. Zmniejszające się bezrobocie oraz utrzymujący się popyt na pracę sprzyjają negocjacjom płacowym – przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4 277 zł, tj. wzrosło w ujęciu nominalnym o 3,8% r./r. Korzystną sytuację na rynku pracy potwierdza wysoka liczba ofert pracy.

Według danych publikowanych przez NBP wskaźnik inflacji CPI (ang. Consumer Price Index) na koniec grudnia 2016 r. ukształtował się na poziomie 0,8. W Polsce od lipca 2014 r., do listopada 2016 r. utrzymywała się deflacja, spowodowana przede wszystkim spadkiem cen surowców energetycznych (ropy naftowej). Decydujące dla wzrostu cen paliw oraz powrotu inflacji w Polsce było ograniczenie wydobycia surowca, a tym samym wzrost cen ropy.

1.4. Czynniki wewnętrzne

Brak powiązań kapitałowych z zagranicznymi instytucjami finansowymi, nieistotny wpływ zmian kursów walutowych na przychody i koszty z działalności operacyjnej, polski kapitał, lokalne działania, znajomość klientów, stabilność i brak kryzysu zaufania są czynnikami budowania konkurencyjności Banku na rynku usług finansowych.

Czynnikami wewnętrznymi istotnymi dla rozwoju Banku są: rozwój sieci placówek i bankomatów, oferta produktowa i doświadczona kadra.

2. Inne działania

W minionym roku realizowane były projekty informatyczne wynikające z założeń obowiązującej strategii oraz inne uwzględniające zmiany technologiczne w informatyce i niezbędne dla bezpiecznego, efektywnego oraz sprawnego i działania środowiska teleinformatycznego:

1. Przeprowadzono wdrożenie rozwiązań technologicznych mających celu uruchomienie zapasowego kanału komunikacji w każdej placówce Banku w oparciu o technologię bezprzewodowej transmisji danych w ramach infrastruktury operatora ORANGE. Powyższe rozwiązanie zapewnia stabilność komunikacji z systemami Centrali Banku w przypadku awarii podstawowego medium, jakim w każdej placówce jest łącze DSL.
2. Zakończono ostatni etap budowy bezpiecznego styku z siecią Internet poprzez uruchomienie protokołu BGP w Centrali Banku. Uruchomienie BGP na łączach niezależnych operatorów (NASK, Orange) minimalizuje ryzyko utraty dostępu do sieci Internet, a tym samym komunikacji pomiędzy Centralą a oddziałami Banku w przypadku awarii infrastruktury jednego z operatorów.
3. Zakończono wymianę niewspieranych systemów operacyjnych Windows XP na wszystkich stacjach roboczych. Aktualnie stacje robocze pracują pod kontrolą systemów Windows 7 oraz Windows 10.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

- Systemy serwerowe z serii Windows Server 2003 zastąpiono oprogramowaniem Windows Server 2012.
4. Wdrożenie rozwiązań dostosowujących system do zmian prawnych:
 - a) automatyzacja procesu odpowiedzi na zapytania dotyczące zajęć komorniczych. Integracja systemu finansowo księgowego z systemem OGNIVO2 przez webservice;
 - b) CZAD – częstsza aktualizacja danych BIK. Informacje o kredytobiorcach przesyłane z częstotliwością dwóch razy w tygodniu. Powyższa zmiana wpłynęła na poprawę aktualności oraz jakości danych naszych klientów w bazie BIK;
 5. Wdrożono mechanizmy replikacji produkcyjnych baz danych systemu Novum Bank NOE do ośrodka zapasowego. Stosowany mechanizm znacznie skrócił okres ewentualnej utraty danych w przypadku awarii.
 6. W 2016 roku kontynuowano prace wdrożeniowe systemu obsługi zadań i dokumentów – Novum EOD w obszarze produktów kredytowych dla osób fizycznych, zbierania danych na potrzeby budowy modelu scoringowego oraz obsługi reklamacji i skarg.
 7. W IV kwartale rozpoczęto prace związane z wdrożeniem centralnego oprogramowania PRTG Network Monitor służącego do monitorowania oraz analizowania ruchu sieciowego w infrastrukturze teleinformatycznej.

V. ZASOBY JEDNOSTKI

1.1. Zasoby rzeczowe

Bank nie posiada dostępu do zasobów naturalnych umożliwiających uzyskiwanie korzyści ekonomicznych, nie występują też ryzyka z tym związane.

1.2. Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Rok poprzedni	Zatrudniono	Zwolniono	Rok bieżący
Liczba pracowników w osobach	217	19	15	221
Liczba pracowników wg etatów	210,300	17,750	15	213,175

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	Rok poprzedni	Rok bieżący
do 30 lat	30	24
od 31 – do 45 lat	119	129
od 46 – do 55 lat	34	32
ponad 55 lat	36	38

W 2016 roku pracownicy uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach, w których wzięło udział 281 osób.

Były to szkolenia m.in. z zakresu:

**Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku**

- Zasady prowadzenia rachunków bankowych ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z organami egzekucyjnymi w zakresie egzekucji wierzytelności z rachunków bankowych przy jednoczesnym szczegółowym przedstawieniu nowych zasad prowadzenia rachunków bankowych obowiązujących od 01.07.2016r. a także zmian obowiązujących od 08.09.2016r.
- Plan naprawy - obowiązki banków w zakresie planu naprawy wynikające z dyrektywy BRRD, ustawy o BGF oraz wytycznych EBA.
- Prawna problematyka rachunków oszczędnościowych ze szczególnym uwzględnieniem rozliczeń związanych ze śmiercią posiadacza rachunku w świetle najnowszych zmian prawnych.
- Wprowadzenie do obiegu nowego banknotu 500 zł.
- Podatki w Banku Spółdzielczym - nowe przepisy, aktualne interpretacje.
- Monitoring należności kredytowych i sygnały wczesnego ostrzegania.
- Polityka wynagradzania oraz zasady oceny rękojmi należytego wykonywania obowiązków w świetle zmian przepisów Prawo Bankowe.

1.3. Zasoby niematerialne

W Banku nie występują patenty i znaki towarowe, które składają się na jego wartość.

VI. INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie nabywał własnych udziałów.

VII. CELE I RYZYKA

3. Cele działalności Banku

Opis celu działalności Banku oraz ocena możliwości realizacji tych zamierzeń

Działalność Banku nakierowana była na budowanie bezpieczeństwa środków złożonych przez depozytariuszy Banku poprzez minimalizację ryzyka aktywów, których źródłem są depozyty klientów. Istotnym elementem była maksymalizacja zysku będącego źródłem funduszy własnych. Wielkość funduszy własnych stymuluje ramy funkcjonowania Banku, zapewniające stabilność i bezpieczeństwo oraz dalszy, zrównoważony rozwój.

Bank jako instytucja zaufania publicznego charakteryzująca się stabilnością, zakładająca ciągłość funkcjonowania, niezależnie od stanu całej gospodarki i jej koniunktury realizował swoje podstawowe funkcje: przyjmował depozyty, udzielał kredytów, realizował płatności wobec swoich depozytariuszy, itp.

Według Statutu Bank między innymi wykonywał następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) operacje czekowe i wekslowe,
- 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 10) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- 11) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,

- 12) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- 13) emitowanie bankowych papierów wartościowych,
ponadto:
- 14) nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- 15) świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- 16) prowadzenie na zlecenie księgi spółek akcyjnych,

4. Opis ryzyk i zagrożeń

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej” przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. W 2016r. Strategia była zgodna z założeniami Strategii działania Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej na lata 2016-2020.

System zarządzania ryzykiem jest częścią systemu zarządzania Banku. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W procesie zarządzania, strategiczne cele określa Rada Nadzorczą, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. Zarząd odpowiada za sprawne i adekwatne funkcjonowanie całego systemu zarządzania ryzykiem.

Ogólne zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Banku oraz cele strategiczne w tym zakresie określa Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej. Bardziej szczegółowe zasady i cele jakie przyjmuje Bank w zarządzaniu ryzykami – oparte o założenia strategiczne – sformułowane zostały w poszczególnych politykach zarządzania ryzykami oraz planie finansowym, zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- 1) Istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) Rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem, oraz wzajemne interakcje pomiędzy podmiotami tego procesu,
- 3) Zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka,
- 5) Zasady kontroli.

Strategia zarządzania ryzykiem podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji.

Zgodnie z podstawowymi założeniami proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrolę.

Proces oceny i raportowania ryzyka w ujęciu portfelowym jest oddzielony organizacyjnie od oceny i podejmowania ryzyka w odniesieniu do pojedynczych transakcji.

Dla utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie Bank wyznacza limity na poszczególne rodzaje ryzyka. Ustanowiony system limitów wewnętrznych oraz wskaźników wczesnego ostrzegania zabezpiecza poziom ryzyka bankowego. Zarząd, przynajmniej raz w roku, przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia propozycje przyjętych w Banku limitów wewnętrznych, ograniczających całkowity poziom ryzyka w Banku.

Bank identyfikuje ryzyka istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami.

Na podstawie corocznego przeglądu za ryzyka istotne w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej uznał:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym koncentracji;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko płynności;

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

- 5) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 6) ryzyko kapitałowe;
- 7) ryzyko biznesowe, w tym ryzyko strategiczne.

Obowiązujące w Banku procedury zarządzania ryzykiem podlegają corocznemu przeglądowi i regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa oraz w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności Banku.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Bank:

- 1) stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości, ;
- 3) stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów;
- 4) stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka;
- 5) posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

5. Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Poważne zagrożenia dla kontynuacji działalności nie zostały w Banku zidentyfikowane.

VIII. INFORMACJA w ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Zmiana 2015 - 2014	Zmiana 2016- 2015	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015	Struktura instrumentów 2016 w sumie bilansowej
I. LOKATY MIĘDZYBANKOWE	66 579	42 110	114 197	-24 469	72 087	63,25%	271,19%	8,67%
Środki lokowane w innych bankach	66 579	42 110	114 197	-24 469	72 087	63,25%	271,19%	8,67%
II I III I IV DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	184 469	372 208	435 952	187 739	63 744	201,77%	117,13%	33,08%
II. Dłużne papiery wartościowe banków	64 743	117 694	272 819	52 951	155 125	181,79%	231,80%	20,70%
Bony pieniężne NBP	62 697	115 467	270 356	52 770	154 889	184,17%	234,14%	20,52%
Dłużne papiery wartościowe innych banków	2 046	2 227	2 463	181	236	108,85%	110,60%	0,19%
III. Dłużne papiery wartościowe Budżetu Państwa i budżetów terenowych	99 840	243 542	148 530	143 702	-95 012	243,93%	60,99%	11,27%
Obligacje skarbowe	94 217	235 395	140 905	141 178	-94 490	249,84%	59,86%	10,69%
Obligacje komunalne	5 623	8 147	7 625	2 524	-522	144,89%	93,59%	0,58%
IV. Dłużne papiery wartościowe innych emitentów	19 886	10 972	14 603	-8 914	3 631	55,17%	133,09%	1,11%
Obligacje komercyjne	19 886	10 972	14 603	-8 914	3 631	55,17%	133,09%	1,11%

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

V. i VI. POZOSTAŁE PAPIERY WARTOŚCIOWE	17 164	21 453	13 164	4 289	-8 289	124,99%	61,36%	1,00%
V. Certyfikaty inwestycyjne	11 282	15 678	8 406	4 396	-7 272	138,96%	53,62%	0,64%
BPS RNKU NIERUCHOMOŚCI FUNDUSZ INWESTYCYJNY ZAMKNIĘTY AKTYWÓW NIEPUBLICZNYCH SERIA C REGION 147232587	2 612	2 640	1 305	28	-1 335	101,07%	49,43%	0,10%
FIZ AGRO TECHNOLOGICZNY		5 067	5 271	5 067	204		104,03%	0,40%
Certyfikaty inwestycyjne TFI AGRO ZIEMSKI	1 242	1 286	1 328	44	42	103,54%	103,27%	0,10%
Certyfikaty inwestycyjne BPS 4 NSFIZ - SERIA "C"	1 515	881	486	-634	-395	58,15%	55,16%	0,04%
Certyfikaty inwestycyjne BPS 4 NSFIZ - SERIA "D"	31	29	16	-2	-13	93,55%	55,17%	0,00%
VI. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	5 882	5 775	4 758	-107	-1 017	98,18%	82,39%	0,36%
SFIO AGRO „KAPITAŁ NA ROZWÓJ” REGION 140665797	5 882	5 775	4 758	-107	-1 017	98,18%	82,39%	0,36%
VII. UDZIAŁY I AKCJE	5 798	6 677	5 705	879	-972	115,16%	85,44%	0,43%
W jednostkach finansowych	3 929	4 835	4 835	906	0	123,06%	100,00%	0,37%
W pozostałych jednostkach	1 869	1 842	870	-27	-972	98,56%	47,23%	0,07%
Razem instrumenty finansowe	274 010	442 448	569 018	168 438	126 570	161,47%	128,61%	43,18%

W 2016 roku instrumenty finansowe stanowiły 43,18 % sumy bilansowej. Inwestowanie w instrumenty finansowe odbywało się zgodnie z obowiązującą w Banku Polityką Inwestycyjną. Żaden z limitów przyjętych w Polityce nie został przekroczony. Z przedstawionej analizy wynika, iż portfel instrumentów finansowych jest zdywersyfikowany, największą pozycję stanowią instrumenty generujące niskie ryzyko.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

- Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji,
- Ryzyko operacyjne,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko stopy procentowej,
- Ryzyko walutowe.

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a. zarządzanie ryzykiem kredytowym:

Najistotniejszym ryzykiem wynikającym z charakteru działalności Banku jest ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta

Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy oraz instrumenty dłużne (obligacje komercyjne). Natomiast pozostałe pozycje aktywów ze względu na niskie ryzyko kontrahenta lub niski udział w aktywach nie wpłynęły istotnie na poziom ryzyka kredytowego.

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

Poziom ryzyka kredytowego w Banku można ocenić jako umiarkowany. Ocena ta wynika z jakości kredytów mierzonej wskaźnikiem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, który na koniec 2016 roku wynosił 13,98%. Rezerwy na kredyty zagrożone zostały utworzone w wymaganej wysokości. Limity ograniczające ryzyko kredytowe wynikające z Prawa Bankowego, Uchwał KNF, Rozporządzenia 575/2013 (UE) oraz limity ostrożnościowe ustalone przez Bank zostały zachowane, wskaźniki uzyskane przez Bank znajdują się na bezpiecznym poziomie. Dbając o bezpieczeństwo zgromadzonych środków, Bank sukcesywnie zwiększa poziom orezerwowania kredytów zagrożonych. Na dzień 31.12.2016r poziom orezerwowania wyniósł 32,27%

Profil ryzyka kredytowego nie uległ zasadniczej zmianie.

b. zarządzanie ryzykiem operacyjnym:

Ryzyko operacyjne – należy rozumieć możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko modeli oraz ryzyko braku zgodności, natomiast wyłącza się z niego ryzyko reputacji i strategiczne.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku ukierunkowane jest na działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów, oraz raportowanie i kontrola ponoszonego ryzyka.

W 2016r. nie stwierdzono istotnego podwyższenia poziomu ryzyka operacyjnego obciążającego Bank. Ilość zdarzeń ryzyka operacyjnego i wielkość występujących strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego była niewielka. Skala działalności nie uległa istotnej zmianie w stosunku do poprzednich okresów. Profil ryzyka operacyjnego Banku nie uległ zmianie.

c. zarządzanie ryzykiem płynności:

Ryzyko płynności definiowane jest przez Bank jako ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się przez Bank z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nieakceptowanych strat. Podstawą polityki Banku w zakresie płynności jest utrzymanie portfela aktywów płynnych, wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych oraz uzyskanie dobrego wyniku finansowego na przeprowadzanych operacjach, jak i na całej działalności Banku, a także zapewnienie dobrej organizacji pracy i poczucia bezpieczeństwa klientów Banku.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. nadzorcze miary płynności ukształtowały się na poziomie: M1=262.208 tys. zł, M2= 2,44, M3= 1,82 oraz M4=1,67. Wskaźnik LCR ukształtował się na poziomie 386%.

Bieżąca sytuacja w zakresie płynności jest zadowalająca. Bank odnotowuje wskaźniki płynności powyżej ustanowionych limitów, co świadczy o pełnej wypłacalności finansowej Banku.

Ogólnie można uznać że ryzyko płynności jest na niskim poziomie. Bank posiada aktywa płynne, których wartość z nadwyżką pokrywa depozyty niestabilne. Przeważająca część bazy depozytowej pochodzi od osób prywatnych. Struktura bazy depozytowej jest dostosowana do skali i profilu działalności Banku.

Profil ryzyka płynności nie uległ zasadniczej zmianie.

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej:

Bank w swojej działalności jest narażony na ryzyko stopy procentowej rozumiane jako ryzyko obniżenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w strukturze aktywów oprocentowanych ok. 36,6% stanowiły aktywa, których oprocentowanie oparte jest na stopie redyskonta weksli, 48% stanowiły aktywa oparte o stawkę WIBOR i 14,1% stanowiły aktywa o stopie zależnej od decyzji Zarządu. W pasywach 96,5% środków posiada oprocentowanie zależne od decyzji Zarządu, co stwarza możliwość szybkiego reagowania na zmiany rynkowe. Ryzyko ogranicza się poprzez stosowanie limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów.

Profil ryzyka stopy procentowej nie uległ zasadniczej zmianie.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany, utrzymując całkowitą pozycję walutową na poziomie nie powodującym konieczności utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Ryzyko walutowe utrzymywało się w ramach przyjętych limitów i kształtowało się na umiarkowanym poziomie. Bank nie udziela kredytów w walucie obcej. Ryzyko walutowe jest dość ograniczone ze względu na charakter przyjętego katalogu oferowanych produktów obciążonych ryzykiem walutowym. Poziom ryzyka na jakie narażony jest Bank, wynikającego z otwartych pozycji walutowych jest niski.

Profil ryzyka walutowego nie uległ zasadniczej zmianie.

f. adekwatność kapitałowa:

Adekwatność kapitałowa oznacza relację funduszy własnych Banku do poziomu ponoszonego ryzyka. Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymanie kapitału, w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku.

Głównymi miernikami adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy,
- wewnętrzny współczynnik kapitałowy,
- relacja kapitału wewnętrznego do funduszy własnych.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego. Łączny wymóg na ryzyka regulacyjne i ponad regulacyjne tzw. „kapitał wewnętrzny” wyniósł 55.108 tys. zł co stanowi 57,15% funduszy własnych.

Wskaźniki adekwatności kapitałowej kształtowały się na bezpiecznym poziomie i wynosiły:

- współczynnik kapitału podstawowego 12,28%
- współczynnik kapitału Tier I 13,15%
- regulacyjny łączny współczynnik kapitałowy 14,00%,
- wewnętrzny współczynnik kapitałowy 14,00%.

W 2016 roku Bank utrzymywał adekwatność kapitałową na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo działania.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

IX. AKTUALNY (w 2016 roku) i PRZEWIDYWANY (w 2017 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2016 roku

1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej - bilans, rachunek zysków i strat (struktura i dynamika za ostatnie 3 lata)

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

❖ **Aktywa Banku**

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Plan na 2017	struktura 2014 rok	struktura 2015 rok	struktura 2016 rok	struktura planu 2017 rok	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015	Dynamika planu 2017 do wyk 2016
Kasa, środki w Banku Centralnym	16 729	21 415	22 558	18 000	1,64%	1,81%	1,71%	1,33%	128,01%	105,34%	79,79%
Należności od sektora finansowego	104 101	84 362	169 115	163 258	10,19%	7,14%	12,84%	12,06%	81,04%	200,46%	96,54%
Należności od sektora niefinansowego	659 614	642 920	630 182	663 930	64,55%	54,41%	47,83%	49,06%	97,47%	98,02%	105,36%
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	11 747	8 451	7 122	6 420	1,15%	0,72%	0,54%	0,47%	71,94%	84,27%	90,14%
Dłużne papiery wartościowe	184 469	372 208	435 952	451 900	18,05%	31,50%	33,09%	33,39%	201,77%	117,13%	103,66%
Udziały lub akcje	5 798	6 677	5 705	5 048	0,57%	0,57%	0,43%	0,37%	115,16%	85,44%	88,48%
Pozostałe papiery wartościowe	11 282	15 678	13 164	12 330	1,10%	1,33%	1,00%	0,91%	138,96%	83,96%	93,66%
Wartości niematerialne i prawne	159	68	143	354	0,02%	0,01%	0,01%	0,03%	42,77%	210,29%	247,55%
Rzeczowe aktywa trwałe	22 881	24 271	26 627	27 234	2,24%	2,05%	2,02%	2,01%	106,07%	109,71%	102,28%
Inne aktywa	1 679	2 054	3 513	2 660	0,16%	0,17%	0,27%	0,20%	122,33%	171,03%	75,72%
Rozliczenia międzyokresowe	3 401	3 412	3 375	2 266	0,33%	0,29%	0,26%	0,17%	100,32%	98,92%	67,14%
Należne wpłaty na kapitał		162	131		0,00%	0,01%	0,01%			80,86%	0,00%
Razem aktywa netto	1 021 860	1 181 678	1 317 587	1 353 400	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	115,64%	111,50%	102,72%

Po stronie aktywów największą pozycję stanowią należności od sektora niefinansowego. Na 31.12.2016 r. wynosiły one 630 182 tys. zł. W tej pozycji nastąpił spadek w porównaniu do 31.12.2015 roku o kwotę 12 738 tys. zł, tj. o 1,98%. Spadek należności od sektora niefinansowego było spowodowany przedterminową spłatą kredytów.

Najwyższy przyrost o 84 753 tys. zł wystąpił w pozycji należności od sektora finansowego, dynamika 200,46%. Znaczny wzrost tej pozycji spowodowany był złożeniem depozytu obowiązkowego w Banku Zrzeszającym w kwocie 97 288 tys. zł.

Stan dłużnych papierów wartościowych wzrósł o 63 744 tys. zł, dynamika 117,13%. Bank w swej strategii działania postanowił środki wolne nie zaangażowane w działalność kredytową skierować na zakup płynnych i bardziej rentownych od depozytów w banku zrzeszającym papierów wartościowych tj. bonów pieniężnych, obligacji skarbowych.

Stan należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych uległ obniżeniu o 1 329 tys. zł i wyniósł 7 122 tys. zł.

Rzeczowy majątek trwały netto wynosił 26 627 tys. zł i w porównaniu do 2015 roku zwiększył się o 2 356 tys. zł. W głównej mierze spowodowany rozliczeniem inwestycji budowy budynku dla Oddziału Banku w Tarczynie oraz zakupu lokalu w Grodzisku Mazowieckim.

✓ **Jakość portfela kredytowego**

Stan kredytów w podziale na kategorie ryzyka (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Zmiana 2015-2014	Dynamika 2015/2014	Zmiana 2016-2015	Dynamika 2016/2015
Kredyty ogółem	691 851	675 023	666 085	-16 828	97,57%	-8 938	98,68%
normalne i pod obserwacją	660 166	628 779	572 983	-31 387	95,25%	-55 796	91,13%
zagrożone z tego:	31 685	46 244	93 102	14 559	145,95%	46 858	201,33%
poniżej standardu	9 258	12 941	8 533	3 683	139,78%	-4 408	65,94%
wątpliwe	2 908	14 963	52 128	12 055	514,55%	37 165	348,38%
stracone	19 519	18 340	32 441	-1 179	93,96%	14 101	176,89%

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

Kredyty zagrożone na dzień 31.12.2016 roku wynosiły 93 102 tys. zł i były wyższe od stanu z ubiegłego roku o 46 858 tys. zł. Wzrostu kredytów zagrożonych spowodował pogorszenie wskaźnika jakości portfela kredytowego liczonego jako udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem z poziomu 6,85% na koniec grudnia 2015 roku do 13,98% na 31.12.2016r.

✓ **Rezerwy celowe na kredyty**

Rezerwy celowe w podziale na kategorie ryzyka (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Zmiana 2015-2014	Dynamika 2015/2014	Zmiana 2016-2015	Dynamika 2016/2015
Rezerwy na kredyty ogółem	19 550	22 959	29 997	3 409	117,44%	7 038	130,65%
normalne i pod obserwacją	166	174	215	8	104,82%	41	123,56%
zagrożone z tego:	19 384	22 785	29 782	3 401	117,55%	6 997	130,71%
poniżej standardu	1 838	2 568	1 695	730	139,72%	-873	66,00%
wątpliwe	1 447	5 405	8 201	3 958	373,53%	2 796	151,73%
stracone	16 099	14 812	19 886	-1 287	92,01%	5 074	134,26%

Stan rezerw celowych na kredyty na 31.12.2016 r. wyniósł 29 997 tys. zł w tym na kredyty zagrożone 29 782 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2015 r. o 7 038 tys. zł. Bank podstawę tworzenia rezerw pomniejszył z tytułu zabezpieczeń o kwotę 49 506 tys. zł oraz z tytułu nie rozliczonej prowizji kwotę 822 tys. zł. Rezerwa na kredyty zagrożone jest utworzona w pełnej wymaganej wysokości. Wskaźnik orezerwowania kredytów zagrożonych na 31.12.2016 r wyniósł 32,27%.

Bank tworzył rezerwę na kredyty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

❖ **Pasywa Banku**

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Plan na 2017	struktura 2014 rok	struktura 2015 rok	struktura 2016 rok	struktura planu na 2017 rok	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015	Dynamika planu 2017 do wyk 2016
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0						
Zobowiązania wobec sektora finansowego	5 830	5 823	1 890	1 900	0,57%	0,49%	0,14%	0,14%	99,88%	32,46%	100,53%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	851 169	1 007 350	1 136 753	1 173 132	83,30%	85,25%	86,28%	86,68%	118,35%	112,85%	103,20%
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	53 551	51 150	52 680	54 011	5,24%	4,33%	4,00%	3,99%	95,52%	102,99%	102,53%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	10 130	10 121	10 120	10 120	0,99%	0,86%	0,77%	0,75%	99,91%	99,99%	100,00%
zobowiązania podporządkowane	3 200	3 200	3 200		0,31%	0,27%	0,24%		100,00%	100,00%	0,00%
Kapitały własne	72 698	80 115	87 272	94 891	7,11%	6,78%	6,62%	7,01%	110,20%	108,93%	108,73%
Rezerwy	7 847	8 347	7 776	6 862	0,77%	0,71%	0,59%	0,51%	106,37%	93,16%	88,25%
Inne pasywa	9 142	7 724	11 575	7 067	0,89%	0,65%	0,88%	0,52%	84,49%	149,86%	61,05%
Wynik finansowy netto	8 293	7 848	6 321	5 417	0,81%	0,66%	0,48%	0,40%	94,63%	80,54%	85,70%
Razem pasywa	1 021 860	1 181 678	1 317 587	1 353 400	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	115,64%	111,50%	102,72%

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

Największą pozycją pasywów Banku były zobowiązania wobec sektora niefinansowego w kwocie 1 136 753 tys. zł i stanowiły one 86,28% sumy bilansowej Banku. W porównaniu do ubiegłego roku nastąpił wzrost o 129 403 tys. zł, dynamika 112,85%, gdy w 2015 roku wzrost wynosił 156 181 tys. zł, dynamika 118,35%.

Kolejną znaczącą pozycją w pasywach Banku są zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych. Zobowiązania te stanowiły kwotę 52 680 tys. zł. W 2016 roku nastąpił wzrost o 1 530 tys. zł, tj. o 2,99%.

Zobowiązania wobec sektora finansowego w porównaniu do ubiegłego roku uległy znacznej zmianie i stanowią kwotę 1 890 tys. zł. Zobowiązania wobec podmiotów finansowych na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowią depozyt terminowy banku spółdzielczego w walucie USD, w przeliczeniu na PLN 1 881 tys. zł plus odsetki 9 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych stanowiły kwotę 10 120 tys. zł. Są to zobowiązania z tytułu emisji obligacji własnych Banku w 2010 roku na kwotę 10 mln zł oraz naliczone odsetki w kwocie 120 tys. zł.

Zobowiązania podporządkowane stanowi pożyczka udzielona przez Bank BPS S.A. ze środków Funduszu Pomocowego z przeznaczeniem na zwiększenie funduszy uzupełniających Banku w kwocie 3 200 tys. zł. z terminem spłaty do 04.04.2017r.

Kapitały własne Banku ukształtowały się na poziomie 87 272 tys. zł i w porównaniu do 2015 roku były wyższe o 7 157 tys. zł tj. o 8,93%.

Z zysku netto za 2015 r. wynoszącego 7 848 tys. zł na fundusz zasobowy Banku została przeznaczona kwota 7 661 tys. zł, kwota 127 tys. zł została przeznaczona dywidendę dla udziałowców, 30 tys. zł na fundusz społeczno -wychowawczy do dyspozycji Rady oraz 30 tys. zł na fundusz świadczeń socjalnych.

❖ Rachunek wyników

Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Plan na 2017	Struktura 2014	Struktura 2015	Struktura 2016	Struktura planu na 2017	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015	Dynamika planu na 2017 do wynk 2016
Przychody ogółem	64 148	67 724	64 807	51 217					105,57%	95,69%	79,03%
Koszty ogółem	52 047	57 081	56 493	43 994					109,67%	98,97%	77,88%
Przychody z tytułu odsetek	49 541	43 473	42 572	41 983	77,23%	64,19%	65,69%	81,97%	87,75%	97,93%	98,62%
Koszty z tytułu odsetek	14 203	11 240	11 318	9 517	27,29%	19,69%	20,03%	21,63%	79,14%	100,69%	84,09%
Wynik z tytułu odsetek	35 338	32 233	31 254	32 466	85,07%	81,39%	75,72%	82,39%	91,21%	96,96%	103,88%
Wynik z tytułu prowizji	6 078	7 201	6 524	6 760	14,63%	18,18%	15,81%	17,15%	118,48%	90,60%	103,62%
Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	140	1	1		0,34%	0,00%	0,00%		0,71%	100,00%	0,00%
Wynik na operacjach finansowych	-642	-564	2999	-470	-1,55%	-1,42%	7,27%	-1,19%	-87,85%	531,74%	15,67%
Wynik z pozycji wymiany	625	730	500	650	1,50%	1,84%	1,21%	1,65%	116,80%	68,49%	130,00%
Wynik na działalności bankowej	41 539	39 601	41 277	39 406	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	95,33%	104,23%	95,47%
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	-1 031	87	195	197					-8,44%	224,14%	101,03%
Koszty działania Banku i amortyzacja	21 345	25 621	24 188	25 406	41,01%	44,89%	42,82%	57,75%	120,03%	94,41%	105,04%
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	7 062	3 424	8 970	6 974					48,48%	261,97%	77,75%
Wynik na działalności operacyjnej	12 101	10 643	8 314	7 223					87,95%	78,12%	86,88%
ZYSK BRUTTO	12 101	10 643	8 314	7 223					87,95%	78,12%	86,88%
PODATEK DOCHODOWY	3 808	2 795	1 993	1 806					73,40%	71,31%	90,62%
ZYSK NETTO	8 293	7 848	6 321	5 417					94,63%	80,54%	85,70%

Bank w 2016 r. osiągnął zysk finansowy brutto w wysokości 8 314 tys. zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 1 993 tys. zł, wynik finansowy netto Banku wyniósł 6 321 tys. zł.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

W porównaniu do 2015 roku, zarówno zysk brutto jak i zysk netto osiągnęły wielkości niższe odpowiednio o 2 329 tys. zł i 1 527 tys. zł. Na niższy wynik 2016 roku w porównaniu do wyniku z 2015 roku istotny wpływ miał przede wszystkim niższy wynik z tytułu odsetek oraz znacznie wyższe koszty utworzonych rezerw.

Niższy wynik z tytułu odsetek o kwotę 979 tys. spowodował spadek marży odsetkowej oraz malejąca dynamika obliża kredytowego.

Wynik z tytułu prowizji też był niższy od wyniku z 2015 roku o kwotę 677 tys. zł tj. o 9,40% i ukształtował się na poziomie 6 524 tys. zł.

W 2016 roku Bank uzyskał przychody z akcji w kwocie 1 tys. zł z tytułu posiadanych akcji SGB S.A.

Wynik na operacjach finansowych 2 999 tys. zł jest znacznie wyższy od wyniku za 2015 rok kiedy to wynosił minus 564 tys. zł.

Na wynik 2 999 tys. zł składały się :

- dochody na operacjach finansowych w kwocie 3 555 tys. zł osiągnięty z tytułu
 - sprzedaży zakupionych 26.04.2013 r 1 328 715 sztuk akcji IT CARD serii F za cenę w wartości nominalnej 1 zł a sprzedanych po cenie 2,70 zł za sztukę kwota 2 259 tys. zł,
 - dochód ze sprzedaży akcji IT CARD serii B kwota 510 tys. zł,
 - dochód otrzymany z akcji emisji łącznej – serii „B” (81 501 578 sztuk * 0,01zł) IT CARD w zamian za akcje uprzywilejowane (2000sztuk*100zł) kwota 652 tys. zł
 - sprzedaży Jednostek funduszy Inwestycyjnych sztuk 4,5252 zakupionych po cenie 187 885,87 zł a sprzedanych po cenie 217 518,65 zł. kwota 134 tys. zł,
- koszty operacji finansowych w kwocie 556 tys. zł powstały z tytułu
 - zapłaconych odsetek od wyemitowanych przez Bank obligacji własnych w kwocie 556 tys. zł.

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 500 tys. zł i był niższy od wyniku za ubiegły rok o 230 tys. zł tj. o 31,51%.

Koszty działania Banku wraz z amortyzacją (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Plan na 31.12.2017	struktura 2014	struktura 2015	struktura 2016	struktura planu 2017	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015	Dynamika planu 2017 do wyk 2016
Koszty działania Banku, z tego:	19 920	24 209	22 457	24 015	93,32%	94,49%	92,84%	94,52%	121,53%	92,76%	106,94%
koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami	14 071	14 961	14 753	16 922	65,92%	58,39%	60,99%	66,61%	106,33%	98,61%	114,70%
koszty rzeczowe	4 567	5 379	5 478	5 083	21,40%	20,99%	22,65%	20,01%	117,78%	101,84%	92,79%
podatki i opłaty	332	459	487	253	1,56%	1,79%	2,01%	1,00%	138,25%	106,10%	51,95%
Koszty związane z BFG	950	3410	1739	1757	4,45%	13,31%	7,19%	6,92%	358,95%	51,00%	101,04%
Amortyzacja	1 425	1 412	1 731	1 391	6,68%	5,51%	7,16%	5,48%	99,09%	122,59%	80,36%
Koszty działania Banku z amortyzacją	21 345	25 621	24 188	25 406	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	120,03%	94,41%	105,04%

Koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 24 188 tys. zł.

W porównaniu do roku poprzedniego były niższe o 1 433 tys. zł, tj. o 5,59%.

W strukturze kosztów działania Banku wraz z amortyzacją główną pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń z narzutami (60,99%) oraz koszty rzeczowe (22,65%).

Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami osiągnęły wysokość 14 753 tys. zł i w porównaniu do poniesionych w 2015 roku były niższe o 208 tys. zł tj. 1,39%. Pomimo wzrostu zatrudnienia koszty wynagrodzeń są niższe z uwagi na zmniejszenie odpisów dotyczących przewidywanych świadczeń na odprowy emerytalne w związku ze zmianą ustawy dotyczącą skrócenia wieku emerytalnego.

Koszty rzeczowe za 2016 r. wyniosły 5 478 tys. zł i były wyższe od kosztów poniesionych w roku poprzednim o 99 tys. zł.

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

W 2016 roku koszty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego osiągnęły poziom 1 739 tys. zł i były niższe od poniesionych w 2015 roku o 1 671 tys. zł, ponieważ w 2015 roku kwota 1 841 tys. zł przekazana do BFG dotyczyła wpłaty dla syndyka w związku z upadłością SK Banku.

Koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 1 731 tys. zł i były wyższe od kosztów amortyzacji za 2015 r., kiedy to wynosiły 1 412 tys. zł. Dynamika 122,59%.

2. Analiza wskaźnikowa (za 3 ostatnie lata)

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno - finansowe Banku r/r

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Zmiana 2015-2014	Zmiana 2016-2015
Wskaźnik rentowności (zysk brutto/przychody ogółem)	19,03%	15,76%	12,77%	-3,27 p.p.	-2,99 p.p.
Rentowność kapitału ROE - netto	10,65%	8,96%	6,84%	-1,69 p.p.	-2,12 p.p.
Zwrot na aktywach ROA - netto	0,84%	0,71%	0,51%	-0,13 p.p.	-0,20 p.p.
Marża odsetkowa	3,33%	3,03%	2,61%	-0,30 p.p.	-0,42 p.p.
Wskaźnik pokrycia kosztów działania wynikiem z prowizji	30,51%	29,75%	29,05%	-0,76 p.p.	-0,70 p.p.
Wskaźnik poziomu kosztów (koszty ogółem/przychody ogółem)	80,97%	84,24%	87,23%	3,27 p.p.	2,99 p.p.
Wskaźnik C/I (koszty działania Banku wraz z amortyzacją do wyniku na działalności bankowej)	52,69%	59,92%	58,32%	7,23 p.p.	-1,60 p.p.
Wskaźnik kredytowania	67,71%	57,13%	55,56%	-10,58 p.p.	-1,57 p.p.
Wskaźnik kredytów zagrożonych	4,58%	6,85%	13,98%	2,27 p.p.	7,13 p.p.
Wskaźnik jakości aktywów	3,10%	3,91%	7,07%	0,81 p.p.	3,16 p.p.
Wskaźnik orezerwowania	61,18%	49,27%	32,27%	-11,91 p.p.	-17,00 p.p.

Efektywność działania Banku w 2016 roku była dobra, choć niższa niż 2015. Wypracowany wynik finansowy netto oparty był na stabilnych źródłach przychodu. Był niższy od wygenerowanego w 2015 r. i stanowi wsparcie dla bieżącej działalności operacyjnej, a także zabezpiecza bieżący wzrost kapitałów Banku. Efektywność działania określa między innymi wskaźnik rentowności wynoszący 12,77%, jest niższy od tegoż wskaźnika ubiegłego roku o 2,99 p.p. Tendencję spadkową wykazuje wskaźnik rentowności kapitału ROE – netto i wynosi 6,84%. Rentowność aktywów (ROA netto) w wysokości 0,51%, jest niższy o 0,20 p.p. od tegoż wskaźnika za 2015 rok. Osiągnięta marża odsetkowa w wysokości 2,61% wskazuje na konsekwentne i efektywne zarządzanie kapitałem finansowym Banku. Wskaźnik kredytowania wyniósł 55,56% i był niższy od tegoż wskaźnika za ubiegły rok wynoszącego 57,13%.

Wskaźnik kredytów zagrożonych wyniósł 13,98% i był wyższy o 7,13 p.p. od tego wskaźnika za ubiegły rok kiedy to wynosił 6,85%. Wskaźnik jakości aktywów wyniósł 7,07%, w roku 2015 wynosił 3,91%. Wskaźnik orezerwowania ukształtował się na poziomie 32,27%.

Działalność Banku, charakteryzowały wyższe koszty działania. Wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 87,23% a w roku 2015 r. wynosił 84,24%. Wskaźnik C/I (koszty działania Banku wraz z amortyzacją do wyniku na działalności bankowej) ukształtował się na poziomie 58,32 % i był wyższy od tego wskaźnika za rok ubiegły (59,92%) o 1,60 p.p. W strukturze kosztów dominowały koszty osobowe.

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

3. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Majątek trwały Banku /brutto/ na dzień 31.12.2016 roku wyniósł 40 045 tys. zł, przy planie 41 020 tys. zł. Wykonanie planu wynosi 97,62%.

Majątek trwały netto stanowi kwotę 26 628 tys. zł. Na dzień 31.12.2015 r wynosił 24 271 tys. zł. Wskaźnik relacji majątku trwałego netto do funduszy własnych ukształtował się na poziomie 27,65%.

Fundusze własne Banku zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013(UE)

Fundusze własne i współczynniki kapitałowe (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Zmiana 2015 -2014	Zmiana 2016 -2015	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	68 598	77 150	84 613	8 552	7 463	112,47%	109,67%
Fundusz zasobowy	66 168	74 461	82 122	8 293	7 661	112,53%	110,29%
Fundusz udziałowy	1 288	1 054	838	-234	-216	81,83%	79,51%
Fundusz ogólnego ryzyka	1 721	1 720	1 721	-1	1	99,94%	100,06%
Wartości niematerialne i prawne	-159	-68	-143	91	-75	42,77%	210,29%
Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	0	105	158	105	53		150,48%
niezrealizowane zyski z wyceny inst. finansowych 40%/60%	0	846	1089	846	243		128,72%
niezrealizowane straty z wyceny inst. finansowych	-420	-968	-1072	-548	-104	230,48%	110,74%
Inne pozycje	-159	-68	57	91	125	42,77%	-83,82%
Filtr AWA			-157		-157		
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	8 000	7 000	5 943	-1 000	-1 057	87,50%	84,90%
Obligacje własne Banku z uwzględnieniem amortyzacji	8 000	7 000	5 943	-1 000	-1 057	87,50%	84,90%
KAPITAŁ TIER I	76 598	84 150	90 556	7 552	6 406	109,86%	107,61%
KAPITAŁ TIER II	5 143	5 504	5 863	361	359	107,02%	106,52%
rezerwa na ryzyko ogólne	1700	1700	1700	0	0	100,00%	100,00%
pożyczka podporządkowana	1443	804	163	-639	-641	55,72%	20,27%
zamortyzowana część obligacji własnych	2000	3000	4000	1000	1000	150,00%	133,33%
FUNDUSZE WŁASNE Kapitał TIER I i TIER II	81 741	89 654	96 419	7 913	6 765	109,68%	107,55%
Całkowity wymóg kapitałowy	52 510	51 106	55 102	-1 404	3 996	97,33%	107,82%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	10,46%	12,08%	12,28%	1,62%	0,20%	115,49%	101,69%
Współczynnik kapitału Tier I	11,67%	13,17%	13,15%	1,50%	-0,02%	112,85%	99,83%
ŁĄCZNY WSPÓŁCZYNNIK KAPITAŁOWY	12,45%	14,03%	14,00%	1,58%	-0,03%	112,69%	99,78%

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013r w sprawie warunków dopuszczenia

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi – tzw. pakietu dokumentów CRD IV/CRR- fundusze własne ukształtowały się następująco;

- Kapitał podstawowy Tier I – 84 613 tys. zł,
 - fundusz zasobowy 82 122 tys. zł,
 - fundusz udziałowy 838 tys. zł,
 - fundusz ogólnego ryzyka 1 721 tys. zł
 - wartość netto wartości niematerialnych i prawnych (-143) tys. zł,
 - 60% funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktyw. trwałych 158 tys. zł
 - 60% zysku z wyceny na instrumentach finansowych 1 089 tys. zł,
 - 100% straty z wyceny na instrumentach finansowych (-1 072) tys. zł,
 - inne pozycje 57 tys. zł
 - filtr AVA (-157) tys. zł.
- Dodatkowy kapitał podstawowy Tier I - 5 943 tys. zł
 - nie zamortyzowana część obligacji własnych Banku 5 943 tys. zł,
- Kapitał Tier I - 90 557 tys. zł
- Kapitał Tier II - 5 863 tys. zł
 - rezerwa na ryzyko ogólne 1 700 tys. zł,
 - zamortyzowana część obligacji własnych Banku 4 000 tys. zł,
 - pożyczka podporządkowana w części niezamortyzowanej 163 tys. zł.
- Kapitały Banku - Kapitał Tier I i Tier II - 96 419 zł.

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego Kapitał założycielski Banku (Kapitał podstawowy Tier I – 84 613 tys. zł minus Fundusz ogólnego ryzyka 1 721 tys. zł) stanowi kwotę 82 892 tys. zł. W przeliczeniu na euro po kursie średnim z 31.12.2016r. - 4,2615 kapitał założycielski stanowi 19 451 tys. euro.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego (I Filar) zł (przy planie 55 295 tys. zł;) ustalono na kwotę 55 102 tys. zł w tym na ryzyko kredytowe 49 111 tys. zł, oraz na ryzyko operacyjne 5 991 tys. zł. Łączny wymóg kapitałowy na 31.12.2016 r stanowić będzie 57,15% Kapitałów Własnych Banku.

Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 12,28% przy planie 12,22% , współczynnik Kapitału Tier I ukształtował się na poziomie 13,15% przy planowanym 13,08% oraz łączny współczynnik kapitałowy 14,00% przy planowanym 13,93% a zalecanym przez KNF wyższym od 13,25%.

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku w pełni zabezpieczają identyfikowane ryzyka istotne występujące w działalności Banku .

4. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2016 roku

Kredyty:

- Kredyt w rachunku bieżącym w BZW BK w wysokości 10.000 tys. zł do 24.10.2017r.
- Kredyt Stabilizacyjny w BPS SA w wysokości 62.000 tys. zł do 30.11.2018r.

Poręczenia:

W 2016 roku Bank nie udzielał poręczeń.

Gwarancje, które Bank udzielił innym podmiotom:

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. Bank udzielił 16 gwarancji na łączną kwotę 8 767 tys. zł. Wyszczególnienie przedstawia tabela poniżej.

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

L.p	Nr klienta (modulo)	Kwota gwarancji w tys. zł
1	260	8
2	111995	147
3	112758	6 649
4	2000985	41
5	2001982	150
6	617006	200
7	647289	94
8	2000132	194
9	76278	4
10	256768	37
11	972411	150
12	993009	70
13	995045	23
14	1113248	65
15	223685	884
16	986867	51
	Razem	8 767

Gwarancje, które Bankowi udzieliły inne podmioty:

Bank nie korzysta z gwarancji innych podmiotów.

5. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

Bank w 2016 roku nie udzielał kredytów, pożyczek, poręczeń i gwarancji innym Bankom i firmom ubezpieczeniowym. Natomiast w zobowiązaniach pozabilansowych posiada gwarancje udzieloną Bankowi Spółdzielczemu w Skierniewicach w kwocie 8 200 zł na okres od 21.06.2015 r. do 01.04.2019 r. Gwarancja jest udzielona dla Domu Towarowego „Kaufland” w Skierniewicach zabezpieczająca zapłatę czynszu z tytułu najmu lokalu przez Bank Spółdzielczy w Skierniewicach.

Aktualny rejestr weksli poręczonych przez Bank:

Bank nie był poręczycielem wekslowym.

6. Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

W 2016 roku założenia Planu Finansowego zostały w większości zrealizowane a w szczególności wielkość sumy bilansowej, zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych, wynik finansowy brutto i netto.

Natomiast stan należności wobec podmiotów niefinansowych w każdym kwartale jest niższy od założonego w Planie Finansowym.

7. Ocena - wraz z jej uzasadnieniem - dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom:

Bank posiada zdolność wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań wobec swoich klientów. W celu zapewnienia bieżącej płynności, wyznaczony pracownik analizuje na bieżąco stan środków na rachunku bieżącym. Nadwyżka środków lokowana jest w płynne instrumenty finansowe. W okresie objętym sprawozdaniem nie wystąpiła sytuacja braku środków na pokrycie zobowiązań wobec klientów Banku.

X. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE - Nie występowały

POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE - Nie występowały

XI. ISTOTNE DZIAŁANIA WPŁYWAJĄCE na WYNIKI BANKU w 2016 roku

Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływów tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik:

W 2016 roku nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wyniki Banku.

XII. ISTOTNE ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Tego rodzaju zdarzenia nie wystąpiły.

XIII. INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Bank nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XIV. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Bank posiada kapitały własne umożliwiające stabilny rozwój i możliwość funkcjonowania poza zrzeszeniem. Bank planuje uzyskać status Banku samodzielnego. W efekcie czego planuje otwarcie rachunku bieżącego w Narodowym Banku Polskim i uzyskanie statusu bezpośredniego uczestnika systemu elektronicznych międzybankowych systemów rozliczeń zleceń płatniczych prowadzonych przez Krajową Izbę Rozliczeniową, nawiązanie współpracy z innymi podmiotami rynku międzybankowego.

1. Cele strategiczne

Celem strategicznym Banku jest kontynuowanie zrównoważonego rozwoju zapewniając bezpieczeństwo zgromadzonych środków klientów Banku. Zbudowanie wizerunku Banku jako instytucji zaufania publicznego, postrzeganej jako przyjazna Klientom i profesjonalnie zarządzana firma, świadcząca

*Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku*

nowoczesne usługi najwyższej jakości – kreowanie wizerunku marki Banku. Umocnienie siły kapitałowej. Uzyskanie znacznego udziału w rynku usług finansowych na lokalnym rynku.

2. Założenia planu finansowego na rok przyszły

W projekcji Planu Finansowego zgodnie z przyjętą strategią działania założono 103% dynamikę sumy bilansowej.

➤ Podstawowe wielkości przyjęte w Planie Finansowym w tys. zł:

Suma bilansowa - 1 353 400

Należności brutto od podmiotów niefinansowych - 705 900

Należności od instytucji samorządowych - 6 420

Obligo kredytowe - 706 027

Stan dłużnych papierów wartościowych - 464 230

Zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych - 1 173 132

Zobowiązania wobec instytucji samorządowych - 54 011

Wynik finansowy brutto 7 223

Wynik finansowy netto 5 417

Fundusze własne (kapitał uznany) 102 534

Całkowity wymóg kapitałowy 58 158

➤ Podstawowe wskaźniki charakteryzujące planowaną działalność Banku.

ROA brutto - 0,54%

ROA netto - 0,41%

ROE brutto - 7,04%

ROE netto - 5,28%

Wewnętrzny łączny współczynnik kapitałowy -14,10%

Wskaźnik kredytowania - 52,17%

Wskaźnik jakości aktywów - 8,40%

Wskaźnik udziału kredytów zagrożonych - 16,10%

Wskaźnik ozerwowania - 30,61%

Wskaźnik C/I - 64,15%

Marża odsetkowa - 2,53%

Stosunek odsetek zapłaconych do odsetek otrzymanych - 22,67%

Wynik na rezerwach / wynik na działalności bankowej - -17,70%

Wskaźnik relacji majątku trwałego netto do funduszy własnych netto - 26,57%

XV. ŁAD KORPORACYJNY

Zarząd Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego poprzez uchwalenie w dniu 29 grudnia 2014 roku Uchwałą Nr 53/16/2014 i zaktualizował Uchwałą Nr 51/10/2015 w dniu 11 grudnia 2015 r. i Uchwałą Nr 55/18/2016 w dniu 27 grudnia 2016 r., zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej zatwierdziła „Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego poprzez uchwalenie w dniu 30 grudnia 2014 roku Uchwałą Nr 08/01/2014 i zaktualizował Uchwałą Nr 06/11/2015 w dniu 15 grudnia 2015 r. i Uchwałą Nr 07/19/2016 w dniu 28 grudnia 2016 r.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku

Polityka ładu korporacyjnego stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Tekst „Polityki ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej” dostępny jest na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bsbr.pl

Główne postanowienia „Zasad Ładu Korporacyjnego”, które, zgodnie z zasadą proporcjonalności, nie stosuje się w Banku lub stosowane są w zmodyfikowanej postaci to zasady określone:

- w § 8 ust. 4 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – ułatwienia dla udziałowców,
- w § 11 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – transakcje z podmiotami powiązanymi,
- w § 22 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – niezależność członków organów Banku,
- w rozdziale 9 t. j. § 53, § 54, § 55, § 56, § 57 „Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta.

XVI. ZAKOŃCZENIE

Rok sprawozdawczy zamknął się sumą bilansową w kwocie **1 317 587 164,34 zł** oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości **8 313 570,50 zł**, a po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych zyskiem netto w kwocie **6 320 653 50 zł**.

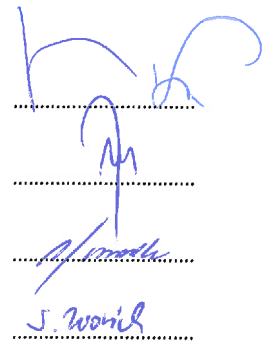
Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za 2016 rok zostało poddane badaniu przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu – firmę audytorską nr 1671 – który wyda stosowną o nim opinię.

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej zamierza w dalszym ciągu podążać zgodnie z przyjętą w swojej strategii ścieżką systematycznego rozwoju.

Sporządził: Elżbieta Lesiak

ZARZĄD BANKU:

1.	Witold Morawski	Prezes Zarządu
2.	Anna Jędrzejczak	Wiceprezes Zarządu
3.	Wioletta Sekrecka	Wiceprezes Zarządu
4.	Sławomir Ziółtek	Członek Zarządu

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

.....
(podpis)

**BANK SPÓŁDZIELCZY
w Białej Rawskiej**
(28)

.....
(pieczęć firmowa)

Biała Rawska, dnia 28.02.2017 roku
(miejsce i data sporządzenia)

